

EKONINFOCHECKER

BURZOVNI INDEKSI NA WALL STREETU SNAŽNO PORASLI NAKON PROGLAŠENJA PRIMIRJA SAD-A I KINE

Provjera istinitosti članka

Mentor: Izv. prof. dr. sc. Maja Grdinić

Student: Selma Kajtazović

EkonInfoChecker

Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

1) Uvod

Članak „Burzovni indeksi na Wall Streetu snažno porasli nakon proglašenja primirja SAD-a i Kine“ objavljen je na portalu novilist.hr ([Burzovni indeksi na Wall Streetu snažno porasli nakon proglašenja primirja SAD-a i Kine - Novi list](#)) izvještava o porastu burzovnih indeksa na Wall Streetu, koji se dogodio nakon što su Sjedinjene Američke Države i Kina postigle dogovor o privremenom smanjenju međusobnih carina.

Autor navodi da je dogovor o privremenom smanjenju međusobnih carina ublažio strahovanja od recesije i potaknuo pozitivan tržišni odgovor u SAD-u i Europi. Kako bi se utvrdila istinitost ovih tvrdnji, u ovoj se analizi provjeravaju konkretni pokazatelji kretanja burzovnih indeksa, sadržaj i stvarnost postignutog dogovora kako bi se utvrdila vjerodostojnosti izjava autora članka.

2) Predstavljanje dokaza

1. tvrdnja: „Na Wall Streetu su u ponedjeljak burzovni indeksi snažno porasli, nakon što su SAD i Kina postigli dogovor o privremenom smanjenju carina. Dow Jones indeks porastao je 2,81 posto, na 42.410 bodova, dok je S&P 500 skočio 3,26 posto, na 5.844 boda, a Nasdaq indeks 4,35 posto, na 18.708 bodova.“

Tablica 1. Dow Jones indeks u periodu od 09. do 13.05.2025. godine

Dow Jones Industrial Average Historical Data ^①

Time Frame

Daily

[Download](#)

05/09/2025 - 05/13/2025

Date	Price	Open	High	Low	Vol.	Change %
May 13, 2025	42,140.43	42,507.33	42,507.33	42,132.04	729.87M	-0.64%
May 12, 2025	42,410.10	41,899.05	42,418.05	41,899.05	653.82M	+2.81%
May 09, 2025	41,249.38	41,405.48	41,512.43	41,150.73	373.94M	-0.29%
Highest: 42,507.33	Lowest: 41,150.73	Difference: 1,356.60	Average: 41,933.30	Change %: 1.87		

Izvor: [Dow Jones Industrial Average Historical Data \(DJI\) - Investing.com](#)

EkonInfoChecker

Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

Tablica 2. S&P 500 indeks u periodu od 09. do 13.05.2025. godine

S&P 500 Historical Data ^①

Time Frame

Daily ▾

Download

05/09/2025 - 05/13/2025 📅

Date ▾	Price ▾	Open ▾	High ▾	Low ▾	Vol. ▾	Change % ▾
May 13, 2025	5,886.55	5,854.15	5,906.64	5,845.02		+0.72%
May 12, 2025	5,844.19	5,807.20	5,845.37	5,786.08		+3.26%
May 09, 2025	5,659.91	5,679.65	5,691.69	5,644.15		-0.07%
Highest: 5,906.64	Lowest: 5,644.15	Difference: 262.49	Average: 5,796.88	Change %: 3.93		

Izvor: [S&P 500 Historical Data \(SPX\) - Investing.com](#)

Tablica 3. Nasdaq indeks u periodu od 09. do 13.05.2025. godine

NASDAQ Composite Historical Data ^①

Time Frame

Daily ▾

Download

05/09/2025 - 05/13/2025 📅

Date ▾	Price ▾	Open ▾	High ▾	Low ▾	Vol. ▾	Change % ▾
May 13, 2025	19,010.09	18,761.23	19,065.96	18,745.50	1.56B	+1.61%
May 12, 2025	18,708.34	18,674.55	18,710.22	18,472.71	1.76B	+4.35%
May 09, 2025	17,928.92	18,022.55	18,068.90	17,853.84	1.37B	0.00%
Highest: 19,065.96	Lowest: 17,853.84	Difference: 1,212.12	Average: 18,549.12	Change %: 6.03		

Izvor: [NASDAQ Composite Historical Data \(IXIC\) - Investing.com](#)

Podaci iz tablica indeksa Dow Jones, S&P 500 i Nasday potvrđuju rast postotaka, a time i prvu tvrdnju o rastu burzovnih indeksa nakon zajedničke izjave o američko-kineskom ekonomskom i trgovinskom sastanku u Ženevi koji je održan u ponedjeljak, 12.05.2025. godine (izvor online: [Joint Statement on U.S.-China Economic and Trade Meeting in Geneva – The White House](#)).

- tvrdnja: „Na pregovorima u Švicarskoj SAD i Kina postigli su tijekom vikenda sporazum o privremenom smanjenju recipročnih carina, prema kojemu će SAD carine na uvoz iz Kine smanjiti sa 145 na 30 posto, a Kina na uvoz iz SAD-a sa 125 na 10 posto.“

EkonInfoChecker

Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet

“Financiara Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

Službena stranica Bijele kuće potvrđuje ovu tvrdnju jer su prilikom postizanja sporazuma, Sjedinjene Države i Kina dogovorile sniziti carine za 115%, a zadržati dodatnih 10%. Ostale američke mjere ostat će na snazi (izvor online: [Fact Sheet: President Donald J. Trump Secures a Historic Trade Win for the United States – The White House](#)).

3. tvrdnja: „Zbog carinskog sukoba, trgovinska razmjena između SAD-a i Kine, vrijedna gotovo 600 milijardi dolara, zapala je u stagnaciju, što je izazvalo poremećaje u opskrbnim lancima i potaknulo strahovanja od rasta inflacije i recesije. “

Prema podacima američkog Ureda za popis stanovništva, ukupna trgovinska razmjena robe između SAD-a i Kine u 2024. godini iznosila je približno 582 milijarde američkih dolara, što potvrđuje vrijednost od gotovo 600 milijardi dolara. U prvom kvartalu 2025. godine zabilježen je pad trgovinske razmjene, gdje je ukupna trgovina robe iznosila (izvor: U.S. Census Bureau):

- a) siječanj: 51,5 milijardi USD,
- b) veljača: 42, 1 milijardu USD, ožujak: 40,8 milijardi USD
- c) travanj: 33,6 milijardi USD.

4. tvrdnja: „Ulagачi se nadaju da će se uskoro postići i konačni trgovinski dogovor između dva najveća svjetska gospodarstva. “Ovo je olakšanje jer je bilo puno zabrinutosti zbog carina između SAD-a i Kine. Carine će biti smanjene na puno razumnije razine, pa bi i njihov negativni utjecaj na gospodarstva trebao biti manji”, kaže John Praveen, direktor u tvrtki Paleo Leon. “

U tom kontekstu, John Praveen, direktor investicijske tvrtke Paleo Leon iz Princetona (New Jersey), dao je izjavu za Reuters: “This is a relief rally that the worst case scenario in tariffs, being tariffs over 100%, is not likely to materialize. We may not get zero tariffs but the worst case is unlikely. We've pulled back from the brink.” (online izvor: [Investors cheer US-China tariff truce, but cautious over a final deal | Reuters](#))

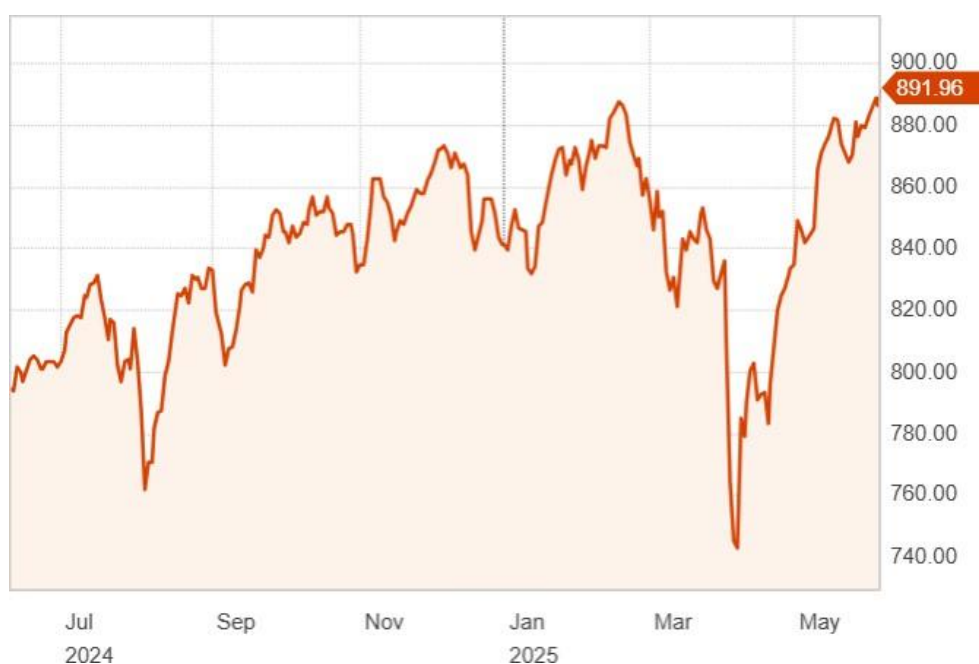
Također je rekao: „It's going to take some time to get more clarity. Until we have a final agreement on both sides, when Trump and Chinese President Xi meet and shake hands, that's when we will begin to see

the blue skies.“ (online izvor: [Stocks, dollar surge as US and China agree 90-day tariff relief | Reuters](#))

Izjava izražava optimizam da će smanjenje carina smanjiti pritiske na gospodarstva i ublažiti negativne posljedice trgovinskog spora. Kako je izjava potvrđena izvorom, ova tvrdnja se smatra točnom.

5. tvrdnja: „ Nakon jučerašnjeg skoka, svi najvažniji indeksi nadoknadili su sve gubitke nastale nakon što je 2. travnja predsjednik SAD-a Donald Trump uzdrmao svjetske burze uvođenjem recipročnih carina. “

Grafikon 1. MSCI International ACWI Price Index u razdoblju od lipnja 2024. do lipnja 2025. godine

Izvor: (.MIWD00000PUS) | Stock Price & Latest News | Reuters

Grafikon 1 prikazuje kretanje MSCI International ACWI Price Indexa u razdoblju od lipnja 2024. do lipnja 2025. godine. Vidljivo je da je indeks početkom travnja 2025., neposredno nakon najave recipročnih carina od strane predsjednika SAD-a, zabilježio nagli pad, čime se odrazila negativna reakcija svjetskih tržišta. Međutim, u tjednima koji su uslijedili, tržište se postupno oporavljalo. Izražen je skok u svibnju, koji vremenski podudara primirjem SAD-a i

Kine i kojim su prethodni gubici u potpunosti nadoknađeni jer se indeks vratio na razinu s kraja ožujka.

Ovaj oporavak potvrđuje tvrdnju da su “najvažniji indeksi nadoknadili sve gubitke”, jer je MSCI International ACWI (koji obuhvaća tržišta izvan SAD-a) ponovno dostigao vrijednosti s početka, reflektirajući stabilizaciju tržišta nakon početnog šoka uzrokovanog carinskim najavama.

6. tvrdnja: „I na europskim su burzama cijene dionica jučer porasle. Londonski FTSE indeks ojačao je 0,59 posto, na 8.604 boda, dok je frankfurtski DAX porastao 0,29 posto, na 23.566 bodova, a pariški CAC 1,37 posto, na 7.850 bodova.“

Tablica 4. FTSE indeks u periodu od 09. do 13.5.2025. godine

FTSE 100 Historical Data ^①

Time Frame

Daily

[Download](#)

05/09/2025 - 05/13/2025

Date	Price	Open	High	Low	Vol.	Change %
May 13, 2025	8,602.92	8,604.98	8,623.78	8,583.92	685.43M	-0.02%
May 12, 2025	8,604.98	8,554.80	8,646.32	8,546.25	804.04M	+0.59%
May 09, 2025	8,554.80	8,531.61	8,581.53	8,531.61	690.73M	+0.27%
Highest: 8,646.32	Lowest: 8,531.61	Difference: 114.71	Average: 8,587.57	Change %: 0.84		

Izvor: [FTSE 100 Historical Data \(FTSE\) - Investing.com](#)

Tablica 5. DAX indeks u periodu od 09. do 13.05.2025. godine

DAX Historical Data ^①

Time Frame

Daily

[Download](#)

05/09/2025 - 05/13/2025

Date	Price	Open	High	Low	Vol.	Change %
May 13, 2025	23,638.56	23,583.74	23,649.88	23,543.05	79.96M	+0.31%
May 12, 2025	23,566.54	23,758.58	23,911.98	23,361.72	92.75M	+0.29%
May 09, 2025	23,499.32	23,480.38	23,543.27	23,428.88	69.23M	+0.63%
Highest: 23,911.98	Lowest: 23,361.72	Difference: 550.26	Average: 23,568.14	Change %: 1.22		

EkonInfoChecker

Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

Izvor: [DAX Historical Data \(GDAXI\) - Investing.com](#)

Tablica 6. CAC indeks u periodu od 09. do 13.05.2025. godine

CAC 40 Historical Data ^①

Time Frame

Daily

[Download](#)

05/09/2025 - 05/13/2025

Date ▾	Price ▾	Open ▾	High ▾	Low ▾	Vol. ▾	Change % ▾
May 13, 2025	7,873.83	7,842.79	7,879.39	7,840.86	57.05M	+0.30%
May 12, 2025	7,850.10	7,800.18	7,880.29	7,783.69	86.22M	+1.37%
May 09, 2025	7,743.75	7,732.02	7,767.07	7,723.14	55.90M	+0.64%
Highest: 7,880.29	Lowest: 7,723.14	Difference: 157.15	Average: 7,822.56	Change %: 2.33		

Izvor: [CAC 40 Historical Data \(FCHI\) - Investing.com](#)

Tablični prikazi kretanja indeksa FTSE 100, DAX i CAC 40 za dan na koji se tvrdnja odnosi jasno pokazuju dnevni rast tržišta. Londonski FTSE indeks zabilježio je porast od 0,59 %, dosegnuvši 8.604 boda, čime je potvrdio optimizam na britanskom tržištu. Frankfurtски DAX indeks također je porastao, i to za 0,29 %, završivši trgovinski dan na razini od 23.566 bodova. Najveći dnevni rast među navedenim zabilježen je na pariškom tržištu, gdje je CAC 40 indeks skočio za 1,37 %, dosegnuvši 7.850 bodova.

Ovi podaci potvrđuju da je tijekom tog dana došlo do pozitivnog pomaka na vodećim europskim burzama, kao posljedica globalnog oporavka tržišta i ublažavanja napetosti u trgovinskim odnosima, uključujući i pozitivan ishod trgovinskih razgovora između SAD-a i Kine.

3) Zaključak

Sve tvrdnje iz članka “Burzovni indeksi na Wall Streetu snažno porasli nakon proglašenja primirja SAD-a i Kine” potvrđeni su vjerodostojnim izvorima, uključujući službene burzovne podatke, gospodarske pokazatelje i izjave relevantnih aktera. Burzovni indeksi u SAD-u i Europi, kao i globalni MSCI indeks, zabilježili su snažan rast nakon trgovinskog primirja između SAD-a i Kine. Na temelju provjerenih podataka može se zaključiti da je članak točan i utemeljen na činjenicama

EkonInfoChecker

Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet

“Financiara Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”